

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/65/2019
Identifikačné číslo spisu:	1315214773
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Ján Šikuta
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1315214773.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiťke P., rod. W., nar. XX. U. XXXX, naposledy bývajúcej v W., zomrelej XX. U. XXXX, za účasti dedičov 1/ P., bývajúcej v W., 2/ P., bývajúcej v E., obe zastúpené Advokátskou kanceláriou Paul Q, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Karadžičova 2, IČO: 35 906 464, a Advokátskou kanceláriou Tomáš Kamenec, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Špitálska 43, IČO: 36 855 995, adresa pre doručovanie Bratislava, Karadžičova 2, 3/ G., bývajúceho v W., nástupcu po N., zomrelej XX. U. XXXX, 4/ T. bývajúceho v W., 5/ W., bývajúcej v O., dedičia 3/, 4/, 5/ zastúpení advokátom JUDr. Zoltánom Ludíkom, so sídlom v Bratislave, Cukrová 14, IČO: 51 021 048, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 30 D 1174/2015, o dovolaní dedičiek 1/, 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. februára 2017, sp. zn. 10 CoD 1/2017, takto

rozhodol:

I. V dovolacom konaní pokračuje s dedičom A. G., bývajúcim v W..

II. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. februára 2017 sp. zn. 10 CoD 1/2017 v časti zriadenia vecného bremena práva doživotného užívania nehnuteľností N., ktoré sú vedené na Okresnom úrade Bratislava, katastrálny odbor, pre okres Bratislava I, obec W. - mestská časť X., katastrálne územie X., na liste vlastníctva č. XXXX ako na parc. č. XXXX/X, dom súpisné č. XXXXXX a ktoré sú vedené na Okresnom úrade Bratislava, katastrálny odbor, pre okres Bratislava I, obec W. - mestská časť X., katastrálne územie X., na liste vlastníctva č. XXXX ako pozemky parcely registra „C“, a to parc. č. XXXX/X, záhrady o výmere 689 m², parc. č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 162 m², zriadené závetom poručiťky z r u š u j e.

III. Vo zvyšnej časti dovolanie dedičiek 1/, 2/ o d m i e t a.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením z 9. septembra 2016, č. k. 30 D

1174/2015-831 určil všeobecnú cenu majetku patriaceho do dedičstva sumou 784.748,06 Eur, výšku dlhov sumou 0 Eur a čistú hodnotu dedičstva sumou 784.748,06 Eur a potvrdil, že dedičstvo nadobudli dedičia zo závetu a zo zákona tak, že A/ P., rod. D.. nar. XX.X.XXXX, bytom W. v 1 a P., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. v 1, nehnuteľnosť vedenú na Okresnom úrade Bratislava, katastrálny odbor, pre okres Bratislava I, obec W. - mestská časť X., katastrálne územie X., zapísanú na Liste vlastníctva č. XXXX . ako parc. č. XXXX/X, dom súpisné č. XXXXXX, vedenú na poručiteľku pod B 1 v celosti, nehnuteľnosti vedené na Okresnom úrade Bratislava, katastrálny odbor, pre okres Bratislava I, obec W. - mestská časť X., katastrálne územie X., zapísané na Liste vlastníctva č. XXXX ako pozemky, parcely registra „C“, a to parc. č. XXXX/X, záhrady o výmere 689 m2 a parc. č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 162 m2, vedené na poručiteľku pod B 1 v 3-nách, podľa zhodného tvrdenia závetných dedičiek spolu vo všeobecnej hodnote 500.000,- Eur, nehnuteľnosť vedenú na E. katastrálny odbor, pre okres Bratislava III, obec W. - mestská časť A., katastrálne územie A., zapísanú na liste vlastníctva č. XXXX ako byt č. XX na 4. p. bytového domu, vchod H., stavba bytové domy na parc. č. XXXXX/X, O., súpisné č. XXXX, na parc. č. XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, H. súpisné č. XXXX, vrátane podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a pozemkoch, parc. č. XXXXX/X, zast. plochy a nádvoria o výmere 366 m2, parc. č. XXXXX/X, zast. plochy a nádvoria o výmere 266 m2, parc. č. XXXXX/X, zast. plochy a nádvoria o výmere 349 m2, parc. č. XXXXX/X, zast. plochy a nádvoria o výmere 369 m2, v 5675/863281 - inách, vedené na poručiteľku pod B 78 v celosti, podľa zhodného tvrdenia závetných dedičiek vo všeobecnej hodnote 117.000,- Eur, peňažné prostriedky na osobnom účte: č. X. vedenom v F. so zostatkom ku dňu smrti poručiteľky 35.963,51 Eur s prísl., peňažné prostriedky na termínovanom vkladovom účte: č. X. vedenom v F. so zostatkom ku dňu smrti poručiteľky 15.875,55 Eur s prísl. (podľa oznámenia banky vzhľadom na kapitalizáciu úrokov so stavom k 18.8.2015 16.415,64 Eur), peňažné prostriedky na sporiacom účte: č. X. vedenom v E. so zostatkom ku dňu smrti poručiteľky 13,88 Eur s prísl., peňažné prostriedky na účte: č. X. vedenom v C., so zostatkom ku dňu smrti poručiteľky 24.440,18 Eur s prísl., peňažné prostriedky na osobnom účte: č. X. vedenom v X., so zostatkom ku dňu smrti poručiteľky 30.092,26 Eur s prísl., peňažné prostriedky na termínovanom účte: č. X. vedenom v S., so zostatkom ku dňu smrti poručiteľky 15.000,- Eur s prísl., B/ zákonní dedičia: N., rod. W. nar. XX.X.XXXX, bytom v W. v 1 - ici, T., rod. W. nar. XX.X.XXXX, bytom P., XXXX W. X/c VII. XX v 1 - ine, W., rod. W., nar. XX.X.XXXX, bytom P. v 1 - ine, nehnuteľnosť vedenú na Okresnom úrade Bratislava, katastrálny odbor, pre okres Bratislava I, obec W. - mestská časť X., katastrálne územie X., zapísanú na Liste vlastníctva č. XXXX ako pozemok parcela registra „E“ č. XXXX, záhrady o výmere 19 m2, vedené na poručiteľku pod B 3 v 1/4- ine, podľa zhodného tvrdenia zákonných dedičov podiel poručiteľky vo všeobecnej hodnote 375,- Eur, nehnuteľnosti vedené na Okresnom úrade Bratislava, katastrálny odbor, pre okres Bratislava I obec W. - mestská časť X., katastrálne územie X. zapísané na Liste vlastníctva č. XXXX ako pozemky parcely registra „E“, parc. č. XXXX, záhrady o výmere 40 m2, parc. č. XXXX., záhrady o výmere 38 m2, vedené na poručiteľku pod B 1 v 3/4 - nách, podľa zhodného tvrdenia zákonných dedičov podiel poručiteľky vo všeobecnej hodnote 5.250,- Eur, peňažné prostriedky na vkladnej knižke č. X. vedenej v X., so zostatkom ku dňu smrti poručiteľky 9,19 Eur s prísl., peňažné prostriedky na vkladnej knižke č. X. vedenej v X. so zostatkom ku dňu smrti poručiteľky: 9,54 Eur s prísl., peňažné prostriedky na vkladnej knižke č. vkladu X., vedenej v F., so zostatkom ku dňu smrti poručiteľky 3,55 Eur s prísl., peňažné prostriedky na vkladnej knižke č. vkladu X., vedenej v F., so zostatkom ku dňu smrti poručiteľky 2.378,91 Eur s prísl., peňažné prostriedky na vkladnej knižke č. účtu X., vedenej v E. so zostatkom ku dňu smrti poručiteľky 20.003,69 Eur s prísl., peňažné prostriedky na vkladnej knižke: č. X., vedenej v X., so zostatkom ku dňu smrti poručiteľky 2.226,96 GBP, podľa kurzu platného ku dňu smrti poručiteľky 1 Euro = 0,71340 GBP, t. j. so zostatkom vo výške 3.121,61 Eur s prísl., peňažné prostriedky na vkladnej knižke č. X., vedenej v S., so zostatkom ku dňu smrti poručiteľky 15.000,44 Eur s prísl., cenný papier: 1 akcia spoločnosti Incheba, a.s., so sídlom 851 01 Bratislava, Viedenská cesta č. 3-7, IČO: 00 211 087, 1 kmeňová akcia v listinnej podobe na meno v nominálnej hodnote 33,20 Eur, ISIN: XXXXXXXXXX, cenné papiere, podľa výpisu vydaného Centrálnym depozitárom cenných papierov SR, a.s., reg. č. klienta: XXXXXXXX, 7 kmeňových akcií na doručiteľa v spoločnosti l. garantovaná a.s., sídlo emitenta: 811 02 Bratislava, Dvořákovo nábrežie č. 8, IČO: 0031400434, ISIN: X., v menovitej hodnote jednej akcie 1 Euro, trhovú hodnotu jednej akcie 0,10 Eur, 15 kmeňových akcií na doručiteľa v spoločnosti l.

garantovaná a.s., sídlo emitenta 811 02 Bratislava, Dvořákovo nábrežie č. 8, IČO: 0031400434, ISIN: X., v menovitej hodnote jednej akcie 10,- Eur, tržová hodnota jednej akcie: 1,29 Eur, t. j. spolu vo všeobecnej hodnote 20,05 Eur, osobné motorové vozidlo Q., dátum prvej evidencie vozidla 1981, Ev. č. W., podľa zhodného tvrdenia zákonných dedičov vo všeobecnej hodnote 100,- Eur, preplatok vo výške 53,56 Eur z poistenia Môj domov č. XXXXXXXXXXXX v Y., so sídlom T. IČO: XX XXX XXX, preplatok vo výške 3,94 Eur z poistenia Môj domov č. XXXXXXXXXXXX v Y., so sídlom T. IČO: XX XXX XXX, N. rod. W., nar. XX.X.XXXX, bytom v W., vecné bremeno - právo doživotného užívania nehnuteľností, a to nehnuteľnosti vedenej na Okresnom úrade Bratislava, katastrálny odbor, pre okres W., obec: W. - mestská časť X., katastrálne územie X., na Liste vlastníctva č. XXXX. parc. č. XXXX/X, dom súpisné č. XXXXXX a nehnuteľností vedených na Okresnom úrade Bratislava, katastrálny odbor, pre okres W., obec W. - mestská časť X., katastrálne územie X., na Liste vlastníctva č. XXXX ako pozemky parcela registra „C“, parc. č. XXXX/X, záhrady o výmere 689 m², parc. č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 162 m², zriadené závetom poručiťky. Svoje rozhodnutie odôvodnil vecne tým, že nakoľko medzi účastníkmi konania nedošlo k dohode o vyporiadaní dedičstva, potvrdil nadobudnutie dedičstva zákonným dedičom podľa zákonných dedičských podielov a závetným dedičkám v súlade so závetom poručiťky, keď mal za to, že poručiťka zomrela ako slobodná a bezdetná, žila sama, neexistovala žiadna osoba, ktorá by napĺňala podmienky žitia v spoločnej domácnosti s poručiťkou a ktorá by sa z tohto dôvodu starala o spoločnú domácnosť, alebo bola odkázaná výživou na poručiťku (spolužijúca osoba), keď rodičia poručiťku predumreli a povolanými dediči zo zákona (§ 475 Občianskeho zákonníka) boli sestra poručiťky N. v 1-ici, a právni nástupcovia po zomrelom bratovi poručiťky Y. T. v 1- ine a W. v 1- ine. Poukázal na skutočnosť, že z potvrdenia o lustrácii poručiťky v centrálnom registri závetov, vykonanou lustráciou zistil, že poručiťka zriadila závet evidovaný pod č. 4173 2013, N 600 2013, NZ 28885/2013, spísaný vo forme notárskej zápisnice dňa 27. augusta 2013, P. s tým, že poručiťka zanechala aj listinu zo dňa 1. augusta 2013 s nadpisom „Prehlásenie o dedičstve“, ktorú predložila dedička P. dňa 17. februára 2016, pričom z jej obsahu je zrejmé, že sa jedná o poslednú vôľu poručiťky, teda závet, ktorý je napísaný vlastnou rukou poručiťky. Uviedol, že v záвете zo dňa 1. augusta 2013 poručiťka v úvode určila závetných dedičov, následne uviedla majetok, ktorý zanecháva vyššie uvedeným dedičom, keď pri označení majetku použila formuláciu „Jedná sa o“ z čoho teda vyplýva, že tento označený majetok je predmetom dedenia v prospech uvedených dedičiek s tým, že z formulácie závetu poručiťky a ani z ničoho iného nie je možné vyvodzovať, že poručiťka ustanovila dcéry jej strýka P. - P. a P. za univerzálne dedičky celého jej majetku, keďže v listine sú uvedení najprv dedičia a potom je presne konkretizovaný majetok, ktorý sa im poručiťka rozhodla zanechať, skutočnosť, ktorú potvrdzuje aj neskorší závet zo dňa 27. augusta 2013, spísaný formou notárskej zápisnice na Notárskom úrade JUDr. Jany Mikušovej pod č. A., Nz 28885/2013, kde je predpoklad, že poručiťka bola notárom poučená a boli jej vysvetlené pojmy a náležitosti závetného dedenia, vrátane poučenia o spôsobe a rozsahu označenia majetku, ktorý je predmetom závetného dedenia. Uviedol, že aj v tomto záвете sú uvedené totožné dedičky a je tam tiež rovnako konkretizovaný majetok, ktorý je totožný ako v záвете zo dňa 1. augusta 2013 a navyše je tam uvedený aj ďalší majetok, a to finančné prostriedky vedené na účtoch v SR, a nakoľko neskorší závet obsahuje totožný predmet závetu ako je uvedený v záвете zo dňa 1. augusta 2013, neskorší závet zo dňa 27. augusta 2013 v plnom rozsahu ruší predchádzajúci závet (zo dňa 1. augusta 2013), z dôvodu ktorého postupoval pri vyporiadaní dedičstva iba podľa závetu zo dňa 27. augusta 2013. Z obsahovej stránky sa jedná o vôľu poručiťky zanechať tam konkretizovaný majetok v celom jej vlastníckom podiele rovným dielom svojim neteriam. Poukázal na skutočnosť, že závetom vo forme notárskej zápisnice poručiťka odkázala P. a P., každej v jednej polovici, nehnuteľnosti vedené na Okresnom úrade Bratislava, katastrálny odbor, v k. ú. X. zapísané na Liste vlastníctva č. XXXX a XXXX, ďalej nehnuteľnosti v k. ú. A., na Liste vlastníctva č. XXXX (byt č. XX na 4. p. s prísl.) a finančné prostriedky vedené na účtoch vo finančných inštitúciách v SR s tým, že poručiťka zanechala peňažné prostriedky vedené jednak na účtoch vo finančných inštitúciách, ako aj peňažné prostriedky na vkladných knižkách vedených vo finančných inštitúciách. Uviedol, že pri posudzovaní, čo z tohto hnutelného majetku poručiťky - peňažných prostriedkov patrí závetným a čo zákonným dedičom, vychádzal z gramatického a aj logického výkladu obsahu závetu s tým, že nakoľko poručiťka presne špecifikovala nehnuteľný majetok, ktorý odkázala závetným dedičkám, takto konkrétne špecifikovala aj peňažné prostriedky, ktoré odkázala závetným dedičkám „ako finančné prostriedky vedené na účtoch vo

finančných inštitúciách“, keď všeobecný termín - bankové produkty nepoužila, a preto z tejto jej slovnej formulácie vyplýva, že závetné dedičky majú zdediť iba tie finančné prostriedky, ktoré mala uložené na účtoch, z dôvodu ktorého sa na peňažné prostriedky, ktoré na účtoch vo finančných inštitúciách uložené nemala, závet poručiťky z 27. augusta 2013 nevzťahuje. Poukázal na skutočnosť, že závetom poručiťka zriadila v prospech svojej sestry N., právo doživotného užívania nehnuteľností - domu so záhradou (Listy vlastníctva č. XXXX a XXXX pre k. ú. X.) s tým, že za všeobecnú cenu majetku určil sumu zhodne tvrdenú účastníkmi, keď pri výpočte majetku neprihliadal na aktíva a pasíva, ktoré ostali medzi účastníkmi sporné s tým, že sporné ostali medzi účastníkmi konania hnutel'né veci nachádzajúce sa v dome poručiťky, súpisné č. XXXXXX v katastrálnom území X., v časti domu, ktorú obývala poručiťka (ďalej ako „byt“), pasíva dedičstva a nároky vzniknuté z vyúčtovania sestry poručiťky.

2. Na odvolanie dedičiek 1/, 2/ proti výroku, ktorým súd prvej inštancie určil všeobecnú cenu majetku patriaceho do dedičstva a čistú hodnotu dedičstva, proti výroku, ktorým rozhodol, že závetné dedičky nenadobudli časť dedičstva, a že ho nadobudli zákonní dedičia k nehnuteľnostiam, vo vzťahu k nehnuteľnostiam, peňažným prostriedkom na vkladných knižkách, cenným papierom, osobnému motorovému vozidlu Q. preplatkom z poistenia Môj domov v Y. v časti, v zmysle ktorej N. nadobudla vecné bremeno - právo doživotného užívania nehnuteľnosti, konkrétne vo vzťahu k pozemkom tam uvedeným a voči výroku, ktorým bola priznaná odmena notárke JUDr. Erike Szórádovej v sume spolu 3.411,98 Eur, Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež „odvolací súd“) uznesením z 28. februára 2017 sp. zn. 10 CoD 1/2017 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Pokiaľ ide o dedenie zo závetu, poukázal na dikciu § 480 OZ, z ktorého zákonného ustanovenia vyplýva, že ak má neskorší závet zrušiť skorší, musí zrušovací závet zodpovedať všetkým náležitostiam rozhodným pre platnosť právneho úkonu (spôsobilosť poručiťka na právne úkony, sloboda, vážnosť vôle atď.) a po obsahovej stránke sa nesmie zhodovať so skorším závetom (napr. tým, že namiesto pôvodne povolaného dediča je na dedenie povolaný niekto iný alebo, ak dedičovi povolanému dediť podľa pôvodného závetu má v novom závete pripadnúť iná vec alebo právo). Stotožnil sa s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie v súvislosti so závetom zo dňa 27. augusta 2013, ktorý bol zriadený poručiťkou P. a to formou notárskej zápisnice na Notárskom úrade, Klobučnícka 4. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvej inštancie, že z obsahu vôle poručiťky uvedenej v závete spísaného formou notárskej zápisnice dňa 27. augusta 2013 a holografného závetu označeného ako „Prehlásenie o dedičstve“ jednoznačne vyplýva rozsah majetku, ktorý sa v prípade smrti dedičkám 1/ a 2/ poručiťka rozhodla zanechať, t. j. bezpečne z ich obsahu vyplýva, že univerzálnymi dedičkami jej majetku nie sú, nakoľko v neskoršom závete, ktorý zrušil skorší závet presne konkretizovala hnutel'ný aj nehnuteľný majetok, ktorý chcela, aby dedičky 1/ a 2/ po nej zdedili, t. j. zrozumiteľne a nad akúkoľvek pochybnosť z neho vyplýva koho (dedičky 1/ a 2/) a čoho (ktorých nehnuteľností a ktorých presne určených hnutel'ných vecí a práv) sa týka. K námietke dedičiek 1/ a 2/ v podanom odvolaní, že oba závety po poručiťke popri sebe obstoja a v zmysle holografného závetu sú univerzálnymi dedičkami, odvolací súd uvádza, že posúdenie otázky, či závety poručiťka môžu alebo nemôžu popri sebe obstať je otázkou právnou, ktorú zákon zveril na posúdenie notárovi ako súdnemu komisárovi v rámci dedičského konania, a ktorý v posudzovanej veci dospel k správne právnemu záveru, že neskorší závet spísaný formou notárskej zápisnice zrušil závet predchádzajúci zo dňa 1. augusta 2013. Zároveň sa stotožnil aj s argumentáciou dedičky 3/ vo vyjadrení k odvolaniu dedičiek 1/ a 2/, že ich námietky týkajúce sa údajného zmiznutia časti hnutel'ného majetku (cenné obrazy a iné predmety kultúrnej hodnoty) z bytu poručiťky a určenej hodnoty osobného motorového vozidla, továrenskej značky Škoda 120L BA 961 HY sú právne irelevantné práve z dôvodu, že poručiťka presne špecifikovala nehnuteľný a najmä hnutel'ný majetok, ktorý podľa ňou prejavenej vôle v závete zo dňa 27.8.2013 mali zdediť dedičky 1/ a 2/ a zároveň je nesporné, že predmetom dedenia, okrem finančných prostriedkov vedených na účtoch vo finančných inštitúciách, žiadne iné hnutel'né veci neboli. Súd prvej inštancie správne posúdil aj text závetu, ktorým poručiťka prejavila svoju vôľu zanechať dedičkám 1/ a 2/ finančné prostriedky vedené na účtoch vo finančných inštitúciách v Slovenskej republike, keď dospel k záveru, že na finančné prostriedky, ktoré na účtoch vo finančných inštitúciách nemala, sa závet zo dňa 27. augusta 2013 nevzťahuje, nakoľko aj podľa názoru odvolacieho súdu, vkladná knižka predstavuje vkladový produkt banky, ktorý má formu cenného papiera, ktorým banka potvrdzuje, že prijala od klienta vklad v určitej výške. Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie napadnutým uznesením rozhodol

vecne správne, keď nadobudnutie dedičstva po poručiťke potvrdil dedičom zo zákona a závetu s tým, že dedičky 1/ a 2/ v odvolaní neuviedli žiadne skutočnosti, resp. tvrdenia, s ktorými by sa nebol súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia dôsledne vysporiadal. Preto napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ako vecne správne potvrdil.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podali dedičky 1/, 2/ dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzujú z § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP a to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ako aj že právna otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola ešte riešená.

3.1. Dedičky 1/, 2/ prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP vyvodzujú z toho, že súdy nesprávne právne posúdili otázku, či skorší závet je univerzálnym závetom a neprihliadli na vôľu poručiťky, keď v úvode skoršieho závetu (zo dňa 1. augusta 2013) poručiťka napísala: „týmto mojimi dedičkami stanovujem dcéry môjho strýka“ a pokračovala „Dcérami sú...“ Z jazykového aj logického výkladu predmetnej vety je zrejmé, že poručiťka ustanovila dedičky 1/, 2/ za svojich univerzálnych dedičov. Pokiaľ by poručiťka zamýšľala ustanoviť ďalších dedičov svojich príbuzných, ktorých poznala a pravidelne kontaktovala, nepoužila by formuláciu „týmto mojimi dedičkami stanovujem dcéry môjho strýka“. Z jazykového výkladu je zrejmé, že poručiťka mala vôľu ustanoviť za dedičov svojho majetku výlučne tieto dedičky, v opačnom prípade by použila inú formuláciu alebo by okruh dedičov zo závetu rozšírila. Skutočnosť, že poručiťka mala záujem odkázať všetok majetok dcéram svojho strýka podporuje aj fakt, že svojej sestre dedičke 3/ zriadila len právo doživotného bývania k domu a pozemkom. Poručiťka mala v čase spísania holografného závetu 77 rokov, a preto možno predpokladať, že jej formulácie môžu byť miestami nepresné. Súd prvej inštancie ani odvolací súd neprihliadol pri posúdení skoršieho závetu na jeho úvodné odseky a celkový dojem vyvođený z formulácií a iných logických súvislostí a len stroho vychádzali z vymedzenia majetku bez posúdenia závetu ako celku. Pri posúdení skutočností, či sa jedná o univerzálny závet nemožno opomenúť povinnosť súdov stanovenú ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, posúdiť prejav vôle poručiťky a jej predpokladanú vôľu. V tomto smere poukázali na ustálenú judikaturu (R 49/1984, R 33/1976, R 9/1978, R 124/1992).

3.2. Dovolaťky prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP vyvodzujú z toho, že súdy nesprávne právne posúdili skutočnosť, či oba závety popri sebe obstoja. Poukázali na to, že pod zriadením nového závetu má zákon na mysli zriadenie závetu, ktorý je plne nezávislý od predchádzajúceho závetu a nejde o doplnenie obsahu predošlého závetu. Neskorší závet je spôsobilý nahradiť pôvodný závet len vtedy, ak je platný a obsah pôvodného závetu je v rozpore s obsahom neskoršieho závetu. Zriadenie viacerých závetov sa môže uskutočniť tak, že, a/ novší závet bude v rozpore s pôvodným závetom, b/ obsah nového závetu a skoršieho závetu sa nebude prekrývať vôbec. Novší závet ruší starší závet buď v plnom rozsahu alebo len čiastočne, ak novší a starší závet sa obsahovo prekrývajú len čiastočne. V uvedenom prípade dochádza k tomu, že sa oba závety, skorší a neskorší, prekrývajú len sčasti, takže zo skoršieho závetu nájde uplatnenie tá časť, ktorá nebola neskorším závetom dotknutá. Veľký význam má z tohto hľadiska výklad prejavu vôle poručiťky pri porovnaní skoršieho závetu s neskorším závetom, a to s prihliadnutím na všetky okolnosti a zásadu dobrých mravov. Takto súdy vychádzali z nedostatočne zisteného skutočného stavu a dospeli k nesprávnemu právnemu posúdeniu právnych otázok.

3.3. Dovolaťky tiež prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP vyvodzujú z nesprávneho právneho posúdenia otázky, či pod finančnými prostriedkami na účtoch v banke možno rozumieť finančné prostriedky vkladu na vkladných knižkách, keď táto právna otázka v rozhodovacej praxi nebola ešte riešená, ako aj z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Poukázali na to, že zmluvu o vklade možno podľa § 778 OZ všeobecne vymedziť ako zmluvu, ktorou vkladateľ prenecháva finančné prostriedky peňažnému ústavu vo forme vkladu a peňažný ústav tento vklad prijíma so záväzkom poskytnúť vkladateľovi majetkové výhody a vrátiť mu finančné prostriedky, ktoré mu patria. Druhým účastníkom takejto zmluvy je peňažný ústav, ktorý prijíma vklad. V zmysle § 5 písm. a/ zákona o bankách sa rozumie pod vkladom „zverené peňažné prostriedky alebo iné návratné peňažné prostriedky

od verejnosti, ktoré predstavujú záväzok voči vkladateľovi na ich výplatu“. Zákon o bankách síce odlišuje pojem banka a finančná inštitúcia avšak osobitné zákony pod pojmom finančná inštitúcia zahŕňajú aj ostatné inštitúcie ako banky, zahraničné banky a ich pobočky. Podľa dovolateľiek je z logického ako aj jazykového výkladu zrejmý prejav vôle poručiťelky a súdy svojim striktným jazykovým výkladom došli k nesprávnemu záveru, keď tak ako vloženie finančných prostriedkov na bežný účet ako aj vkladnú knižku sa realizuje v banke a to formou vkladu peňažných prostriedkov do banky. Súdy v danom prípade nerešpektovali povinnosť pri výklade prejavu vôle poručiťelky prihliadať na okolnosti prípadu a jednoznačný záujem poručiťelky zanechať dedičkám 1/, 2/ aj finančné prostriedky na vkladných knižkách. Neskúmaním prejavu vôle poručiťelky sa súdy odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a založili tak prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

3.4. Dedička 1/ prípustnosť dovolania vyvodzuje aj z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP pokiaľ ide o platnosť vecného bremena zriadeného poručiťelkou. Poukázala na R 14/1988, v zmysle ktorého, ak sa vecné bremeno týka celej nehnuteľnosti, a teda neobmedzuje práva iba jedného spoluvlastníka, potom musia byť účastníkmi zmluvy všetci spoluvlastníci, teda nestačí, aby ostatní spoluvlastníci dali na zriadenie takéhoto vecného bremena iba svoj súhlas. Vzhľadom ku skutočnosti, že poručiťelka zriadila vecné bremeno k obom pozemkom nachádzajúcim sa na LV č. 2736 vcelku a súdy sa uvedenou otázkou napriek upozorneniam notárky a námietkam dedičky 1/, že poručiťelka je vlastníčkou len v 3- inách pozemkov nezaoberali, vecné bremeno zriadené v časti 1- iny je neplatné.

3.5. Dovolatelky navrhli, aby dovolací súd rozhodnutia súdov oboch inštancií zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Dedička 3/ N. dňa XX. U. XXXX zomrela po podaní dovolania a jej výlučným dedičom sa stal G., nar. XX. U. XXXX, ktorý nastúpil na jej miesto.

5. Dedičia 3/, 4/, 5/ navrhli dovolanie dedičiek 1/, 2/ ako nedôvodné odmietnuť.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť z nasledovných dôvodov.

7. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

8. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená meritorným rozhodnutím predstavujúcim res iudicata,

musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

10. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (pozri rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

11. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. V danom prípade je v dovolaní uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 CSP.

12. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zdefiniuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna, nie skutková otázka. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine, ako aj o otázku procesnoprávnu, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj napríklad 1 Cdo 126/2017, 1 Cdo 206/2017, 1 Cdo 208/2016, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 235/2016, 3 Cdo 132/2017, 4 Cdo 14/2017, 4 Cdo 89/2017, 4 Cdo 207/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 186/2016, 8 Cdo 78/2017, 8 Cdo 221/2017).

14. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

15. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

16. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania.

17. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

18. V dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, uvedený dôvod prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu predpokladá v prvom rade formuláciu právnej otázky a zároveň, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Na rozdiel od predošlej právnej úpravy v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, keď výlučne odvolací súd mohol vysloviť, že je v jeho rozhodnutí riešená otázka zásadného právneho významu, na ktorú samostatným výrokom pripustil dovolanie a dovolací súd nemal oprávnenie skúmať, či skutočne ide o otázku zásadného právneho významu, ale bol oprávnený preskúmať takúto rozhodnutie odvolacieho súdu iba v rámci pripustenej otázky, súčasná právna úprava dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. Dovolací súd o tom, že dovolanie je z tohto dôvodu prípustné, nevydáva osobitné rozhodnutie, ale sám si posúdi túto otázku ako predbežnú a v prípade, že dospeje ku kladnému záveru, ide o prípustné dovolanie a dovolací súd bez ďalšieho preskúma napadnuté rozhodnutie a meritórne o ňom rozhodne. V konkrétnom prípade musia dovolatelia relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (porovnaj Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 1382).

19. Pokiaľ procesná strana v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nevymedzí právnu otázku, ktorá v dovolacom konaní ešte nebola vyriešená, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach, ktorú otázku a ktoré rozhodnutia mal dovolateľ na mysli, v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo byť neefektívne a nedosahujúce zákonom predpokladaný cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a nekonkretizovania podstaty právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd. V opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný svojvoľný dovolací prieskum priechiaci sa nielen, vo všeobecnosti, novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale konkrétne aj cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj 3 Cdo 6/2017).

20. Otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená.

21. Skôr, ako dovolací súd pristúpil k riešeniu prípustnosti dovolania, musel vyriešiť nasledujúce procesné veci.

22. Vzhľadom na skutočnosť, že v priebehu dovolacieho konania dedička 3/ N. dňa XX. U. XXXX zomrela, rozhodol podľa § 63 ods. 2 CSP o tom, že bude konať s jej nástupcom G. ako dedičom 3/, ktorý nastúpil na jej miesto.

23. Dovolací súd následne uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. februára 2017 sp. zn. 10

CoD 1/2017 v časti zriadenia vecného bremena práva doživotného užívania nehnuteľností N. ktoré sú vedené na Okresnom úrade Bratislava, katastrálny odbor, pre okres Bratislava I, obec W. - mestská časť X., katastrálne územie X. na liste vlastníctva č. XXXX. ako na parc. č. XXXX/X, dom súpisné č. XXXXXX a ktoré sú vedené na Okresnom úrade Bratislava, katastrálny odbor, pre okres Bratislava I, obec W. - mestská časť X. katastrálne územie X., na liste vlastníctva č. XXXX ako pozemky parcely registra „C“, a to parc. č. XXXX/X, záhrady o výmere 689 m², pare. č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 162 m², zriadené závetom poručiteľky zrušil, nakoľko N. zomrela a rozhodnutie sa týkalo a bolo viazané výlučne na osobu zomrelej.

24. Po týchto procesných rozhodnutiach dovolací súd následne riešil otázku prípustnosti dovolania z dôvodu § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP, teda, či dovolatelia jasne vymedzili konkrétny, zákon predpokladaný dovolací dôvod, či presne uviedli, ktorý konkrétny judikát uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, resp. rozhodnutie dovolacieho súdu ustálené v jeho rozhodovacej praxi nerešpektoval odvolací súd vo svojom rozhodnutí. Tento dôvod prípustnosti sa musí viazať na konkrétnu ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd. Totiž jednotnou interpretáciou zákona sa zabezpečuje jednota uplatnenia právnej úpravy v rovnakých prípadoch, zvyšuje sa právna istota a subjektom práva sa umožňuje predvídať postup súdu, ktorý právna norma ukladá alebo predvída.

25. Pokiaľ ide o nastolenú dovolateľkami otázku, či skorší závet (z 1. augusta 2013) je závetom univerzálnym (dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP), a či oba závety poručiteľky, teda aj neskorší (z 27. augusta 2013) môžu popri sebe obstáť (dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP), dovolací súd preskúmaním obsahu dovolania zistil, že súdy sa s touto otázkou riadne, zrozumiteľne a správne, v súlade s ustálenou judikatúrou vysporiadali, keď vysvetlili, že z obsahu vôle poručiteľky uvedenej v závete spísaného formou notárskej zápisnice dňa 27. augusta 2013 a holografného závetu označeného ako „Prehlásenie o dedičstve“ jednoznačne vyplýva rozsah majetku, ktorý sa v prípade smrti dedičkám 1/ a 2/ poručiteľka rozhodla zanechať, t. j. bezpečne z ich obsahu vyplýva, že univerzálnymi dedičkami jej majetku nie sú, nakoľko v neskoršom závete, ktorý zrušil skorší závet presne konkretizovala hnutelný aj nehnuteľný majetok, ktorý chcela, aby dedičky 1/ a 2/ po nej zdedili, t. j. zrozumiteľne a nad akékoľvek pochybnosti z neho vyplýva koho (dedičky 1/ a 2/) a čoho (ktorých nehnuteľností a ktorých presne určených hnutelných vecí a práv) sa týka. Takto dospeli k správne právnemu záveru, že neskorší závet spísaný formou notárskej zápisnice zrušil závet predchádzajúci zo dňa 1. augusta 2013, nakoľko sa po obsahovej stránke nezhoduje so skorším závetom, z dôvodu ktorého nemohol popri ňom ani obstáť, a preto závetnými dedičkami sú dedičky uvedené v závete poručiteľky spísaného vo forme notárskej zápisnice na majetok v ňom špecifikovaný a zákonní dedičia na všetok ostatný majetok, ktorého bola poručiteľka vlastníčkou ku dňu svojej smrti, a ktorý neuviedla v závete zo dňa 27. augusta 2013.

26. Postup súdov pri vyhodnocovaní tejto otázky tak zodpovedá ustálenej judikatúre, podľa ktorej „.....Ak sú pochybnosti o skutočnej vôli pisateľa závetu, okrem znenia textu listiny obsahujúcej závet, treba zisťovať všetky okolnosti, za ktorých bola prejavená vôľa o ustanovení závetných dedičov a z ktorých možno vyvodiť skutočnú vôľu poručiteľa. Nejde o odstraňovanie neurčitosti prejavu vôle, ak sa prejav vôle vykladá so zreteľom na okolnosti prípadu.“ (R 49/1984, R 124/1992). V danom prípade bol neskorší závet spísaný pred notárom, a teda vychádzajúc z predpokladu dôvery v štátne orgány a verejné úrady, sa nemožno domnievať, že by tu boli pochybnosti o skutočnej vôli, nakoľko pisateľom závetu do notárskej zápisnice nebola poručiteľka.

27. Rovnako je v súlade aj s ustálenou judikatúrou, podľa ktorej „Pri posudzovaní platnosti a pri výklade tejto časti závetu, ktorým poručiteľ ustanovil niekoho za dediča určitej veci alebo sumy peňazí, treba vždy vychádzať predovšetkým z výkladu prejavu vôle poručiteľa. Pôjde najmä o to, či poručiteľ chcel vyjadriť závetom, aby sa tento závetný dedič stal dedičom určitej časti jeho majetku, aj keď vyjadreného v peniazoch“ (R 44/1979).

28. Pokiaľ ide o nastolenú otázku, či oba závety popri sebe obstoja, dovolací súd poukazuje na to, že ide o otázku skutkovú, a nie právnu. Táto je bezpredmetná v tomto prípade, nakoľko súdy vychádzali správne z toho, že druhý závet zrušil závet prvý, a teda nie je potrebné riešiť otázku, či tieto oba závery popri sebe obstoja. Nad rámec dovolací súd poukazuje na nasledujúcu relevantnú judikatúru. „V prípade kolízie viacerých závetov platí, že ustanovenia novšieho závetu platia v plnom rozsahu a ustanovenia staršieho závetu len do tej miery, pokiaľ nie sú v rozpore s novším závetom. Dôležité je tiež to, že závet neskorý ruší závet predchádzajúci, pokiaľ nemôže popri ňom obstať, a to už v okamihu jeho zriadenia (R 30/1982)“. Touto otázkou sa zaoberajú aj rozhodnutia najvyššieho súdu ešte z čias ČSSR, rozsudky NS ČSR 4 Cz 73/1982 zo dňa 30. marca 1983 (R 49/1984), rozsudok NS ČSR 4 Cz 22/1977 zo dňa 21. júla 1977 (R 44/1979), R 9/1978 a R 124/1992.

29. Naviac dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že oba dovolacie dôvody (§ 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP) sa vzájomne vylučujú, pretože ak platí, že právna otázka ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená, tak sa odvolací súd nemohol odkloniť od ustálenej praxe dovolacieho súdu.

30. Pokiaľ ide o otázku, či pod finančnými prostriedkami na účtoch v banke možno rozumieť aj vklady na vkladných knižkách (dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP), dovolací súd zistil, že táto otázka je v praxi dovolacieho súdu vyriešená.

31. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR 1 MCdo 8/2011 z 30. januára 2014 „Ku vkladu na vkladnej knižke je potrebné uviesť, že záväzkový právny vzťah medzi vkladateľom a peňažným ústavom (tzv. vkladový vzťah) vzniká v zmysle § 778 OZ na základe (reálnej) zmluvy o vklade, a to zložením vkladu v peňažnom ústave a jeho prijatím peňažným ústavom. Vkladom sa pritom rozumejú peňažné prostriedky odovzdané vkladateľom peňažnému ústavu. Zložením vkladateľom a prevzatím peňažným ústavom tieto peňažné prostriedky opúšťajú majetkovú sféru vkladateľa a stávajú sa majetkom (vlastníctvom) peňažného ústavu, pričom vkladateľovi vzniká „len“ pohľadávka vo výške vkladu voči peňažnému ústavu (porovnaj § 780 ods. 1 OZ). V zmysle § 781 ods. 1 OZ je peňažný ústav povinný potvrdiť prijatie vkladu vkladnou knižkou, ktorá je cenným papierom (§ 2 ods. 2 písm. g/ zákona č. 566/2011 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov zhmotňuje právo vkladateľa voči peňažnému ústavu na výplatu peňažných prostriedkov vo výške vkladu. Právo z vkladu na vkladnej knižke, pretože nejde o vec, ale o pohľadávku, nemôže byť predmetom vlastníckeho práva.“

32. Dovolací súd preto dospel k záveru, že dovolanie z dôvodu § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nie je prípustné, keď predmetná právna otázka už bola vyriešená.

33. Rovnako, pokiaľ v tejto súvislosti dovolaťky uplatnili aj dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, že sa odvolací súd odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, tieto si nesplnili povinnosť a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolaťky s právnymi názormi dovolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. V tomto smere dovolací súd poukazuje opätovne (ako v bode 26) na skutočnosť, že súdy vychádzali z toho, že platný závet, t. j. ten druhý, bol spisovaný do notárskej zápisnice pred notárom, a teda vychádzajúc z predpokladu dôvery v štátne orgány a verejné úrady sa nemožno domnievať, že by tu boli pochybnosti o skutočnej vôli, nakoľko pisateľom závetu do notárskej zápisnice nebola poručiťka, ale notár, a notár pri spisovaní závetu má povinnosť vysvetliť poručiťkovi a poučiť ho o dôsledkoch písaného závetu.

34. Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie dedičiek 1/, 2/ z dôvodov § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP je procesne neprípustné, naviac vzájomne sa vylučujúce, keď ak platí, že ak právna otázka ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená, tak sa odvolací súd

nemohol odkloniť od ustálenej praxe dovolacieho súdu. Vzhľadom na to ich dovolanie odmietol sčasti podľa § 447 písm. c/ CSP a sčasti podľa § 447 písm. f/ CSP.

35. Dovolací súd teda dospel k záveru že dovolateľky buď síce uviedli ustálenú judikatúru, ale dovolací súd zistil, že od tejto sa odvolací súd neodklonil (body 25 až 28), alebo neuviedli relevantné rozhodnutia dovolacieho súdu, od ktorých by sa odvolací súd pri rozhodovaní v danej veci odklonil (bod 33), alebo nesprávne uviedli, že právna otázka ešte nebola dovolacím súdom vyriešená (body 31, 32). Z týchto dôvodov dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol, nakoľko dovolateľky nevymedzili dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

36. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

37. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.